

Návrhy:

G_1

Dva broučci B_1, B_2 se v určitém okamžiku nacházejí v bodech A a B, jejichž vzdálenost je L_0 , a pohybují se rychlostmi v_1, v_2 tak, že první brouček se pohybuje po přímce kolmé na úsečku AB a druhý po přímce, která svírá s úsečkou AB úhel α .

- Zakreslete popsanou situaci.
- Určete, za jakou dobu t od chvíle, kdy se broučci nacházeli v počátečních bodech A a B, bude vzájemná vzdálenost broučků nejmenší a jaká bude tato vzdálenost.

G_2

Rozpulte úhel, jehož vrchol je nedostupný. Udělejte náčrtek.

STR_1:

Policejní auto vysílá při jízdě městem světelné signalizační záblesky. Jsou okamžiky těchto záblesků souměrné události?

STR_2

Souvisí nějak nesoučasnost vnímání blesku a hromu s relativistickou nesoučasností událostí? (Světlo blesku vidíme "okamžitě", ale zvuk hromu letí rychlostí 340 m/s. Každá sekunda mezi bleskem a hromem, znamená 340 metrů vzdálenosti mezi místem pozorování a bleskem).

STR_3

Uvažujme o světelném paprsku, který se pohybuje z místa X_1 v čase t_1 do místa X_2 v čase t_2 z hlediska soustavy S. Vzdálenost mezi výchozím a koncovým bodem v soustavě S' bude

$$l' = x_2 - x_1 = \gamma \cdot \left[\begin{matrix} x_2 - x_1 \\ c(t_2 - t_1) \end{matrix} \right] = \frac{\sqrt{(x_2 - x_1)^2 - c^2(t_2 - t_1)^2}}{\sqrt{1 - \beta^2}}$$

To je v rozporu se vztahem pro kontrakci délky

$$l' = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 - c^2(t_2 - t_1)^2}. \text{ V čem je chyba?}$$

Časový interval mezi vysláním a příchodem paprsku je

$$t' = t_2 - t_1 = \gamma \cdot \left[\begin{matrix} t_2 - t_1 \\ x_2 - x_1/c \end{matrix} \right] = \frac{t_2 - t_1 - \beta(x_2 - x_1)/c}{\sqrt{1 - \beta^2}}$$

To je v rozporu se vztahem pro dilataci času

$$t' = \sqrt{\left(\frac{t}{\gamma} \right)^2 - \frac{x^2}{c^2}}$$

V čem je chyba?

STR_4

V jedné učebnici jsme četli, že pohybová rovnice částice, na niž působí výsledná konstantní síla ve směru pohybu, je:

$$F =$$

$$m = \frac{m_0}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$$

$$F = \frac{d}{dt} \left(\frac{m_0 v}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}} \right)$$

Zrychlení $\frac{d^2x}{dt^2}$ klesá při rostoucím v k nule a částice nedosáhne proto nikdy rychlosti světla.

Řešením rovnice však zjistíme, že částice rychlost světla dosáhne. V čem je chyba?

STR_5

Vlak, jehož klidová délka je stejná jako délka tunelu, projíždí tunelem.

V jistém okamžiku je střed vlaku ve středu tunelu.

V té chvíli se míjí cestující stojící uprostřed vlaku s cestujícím uprostřed tunelu.

Pro cestujícího ve středu vlaku je zkrácený tunel, vidí tedy, že vlak na obou koncích přesahuje tunel.

Pro cestujícího ve středu tunelu je zkrácený vlak. Vidí tedy, že tunel na obou koncích přesahuje vlak.

Protože však cestující i stojící pozorovatel jsou ve stejném místě ve stejném čase, nemohou vidět každý něco jiného (do jejich očí dopadá světlo vyslané ze stejných míst ve stejných časech). V čem je chyba a co skutečně vidí?

POZ

Test pozornosti

Jde o test pozornosti, po dobu sedmi minut se mají podtrhnout všechny dvojice po sobě jdoucích čísel, jejichž součet je deset.

A 2 9 1 4 8 7 5 6 3 9 4 6 7 8 8 3 1 2 3 4 5 6 7 8 9 8 7 6 5 4 3 7
B 9 8 7 6 5 4 3 2 1 9 8 7 6 5 4 3 1 4 2 1 5 2 1 6 2 1 7 2 8 1 9 2
C 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 1 5 2 1 6 3 1 7 4 6 1 3 5 1 2 4
D 3 3 4 6 7 3 8 2 9 1 4 5 6 7 3 4 9 1 2 9 1 2 3 1 9 8 7 6 5 1 9 0
E 5 3 9 8 2 7 7 4 6 7 5 3 7 0 9 8 8 0 2 8 3 8 2 0 8 2 4 6 5 9 3 4
F 2 0 5 6 3 7 7 0 8 9 5 7 4 9 7 4 5 5 0 5 5 3 3 5 5 4 4 6 5 5 0 5
G 6 4 3 2 8 9 7 6 3 7 8 2 0 9 3 8 2 4 5 7 8 6 4 0 1 8 2 5 8 6 4 0
H 7 6 5 5 4 7 4 4 4 6 6 6 8 8 8 3 1 3 4 5 1 7 8 9 1 3 1 4 1 5 6 1
I 3 2 1 3 2 1 1 2 3 1 2 3 5 4 3 7 8 2 3 9 2 3 7 2 3 6 3 2 4 3 7 6
J 9 8 7 9 8 7 8 7 6 8 2 6 7 6 5 7 0 1 9 8 6 8 4 7 4 3 2 8 9 6 1 0
K 1 9 8 7 3 8 2 6 4 5 5 9 1 0 8 8 4 2 3 4 5 6 8 3 4 5 6 7 9 4 6 7
L 2 4 6 8 2 4 6 8 3 6 9 1 1 8 1 9 4 4 5 5 5 6 6 6 6 7 7 7 7 7 3 8
M 8 3 6 5 9 1 7 2 3 7 5 9 4 3 7 6 7 7 6 6 5 5 4 4 3 3 2 2 1 1 9 9
N 9 1 8 2 7 3 6 4 5 5 8 1 8 3 7 2 9 1 0 8 2 0 7 4 5 6 7 8 9 2 3 4
O 2 7 3 4 8 5 5 6 4 7 2 3 7 8 0 2 6 7 7 5 6 7 5 6 7 5 6 4 5 7 6 6
P 6 3 8 6 0 9 1 8 7 6 4 3 8 2 9 2 8 7 6 5 4 6 5 4 3 5 4 3 2 3 2 1
Q 9 7 5 4 3 3 5 4 6 8 2 2 5 4 6 6 8 5 7 4 6 3 5 2 9 6 6 4 5 3 4 2
R 4 0 4 3 9 3 4 7 3 6 8 2 4 7 4 6 3 6 4 7 5 8 6 9 7 2 8 3 7 2 8 3
S 9 0 1 6 1 9 8 4 6 3 2 8 7 6 4 2 8 4 8 7 6 5 9 0 7 1 1 5 1 6 8 2
T 8 3 6 5 4 2 8 9 6 6 1 0 3 6 8 2 6 7 5 4 6 9 8 4 5 7 3 4 2 8 9 1
U 4 8 6 5 4 8 7 6 9 8 3 4 7 3 8 9 6 4 7 5 6 7 6 4 7 6 4 7 3 4 6 8
V 8 9 5 7 3 8 6 9 0 1 0 2 8 5 3 7 8 2 3 2 8 1 8 1 7 1 6 1 5 6 4 8
W 6 4 2 8 6 4 9 7 6 2 8 0 1 8 3 6 5 2 8 3 6 6 7 7 8 8 9 9 1 1 2 2
X 4 8 2 9 5 1 6 3 8 3 7 8 4 6 7 5 2 2 6 6 3 3 7 7 4 4 8 8 5 5 9 9
Y 6 2 4 8 2 7 4 6 3 8 9 6 1 9 8 4 8 3 2 8 4 5 5 9 1 8 2 6 4 3 7 9